No. 2477 Zaterdag 11 Juli 1931. 48ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie San Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Een actueel onderwerp.

De wijze van samenstelling van den Kolonialen Raad.

II

In ons laatste blad hebben we over genoemd onderwerp het oordeel gepubliceerd, wat de Hr. Eskes bij de laatste begrooting, over de samenstelling van den Kolonialen Raad heeft uitgesproken.

Samenvattend kunnen we als zijn inzicht geven, dat het beste wellicht nog zijn zou, een deel der leden te doen kiezen door de kiezers en een deel te benoemen door de Kroon. Gewichtige bezwaren zijn zeker aan verkiezingen verbonden, o. a. om te bepalen, wie kiezer zijn en hoe te handelen ten aanzien van de bewoners van de eilanden buiten Curaçao.

Zooals we in het vorige artikel schreven, is de samenstelling der Koloniale Raad al even lang becritiseerd, als het lichaam bestaat, een bewijs, dat er iets niet in orde is. Maar goede oplossingen ter verbetering, waren omgekeerd evenredig aan de hoeveelheid critiek.

In 1892, zeide de Minister reeds, dat overleg gepleegd werd met den Gouverneur van Curaçao betreffende regeling van het kiesrecht.

4 Jaar later heette het, dat een kiesregeling kon geschieden met wijziging van een artikel van het R. R. en dat een beslissing weldra volgen zou: ook in de vergadering van den Kol. Raad van 21 Febr. 1895, werd eenstemming aangedrongen op het verleenen van kiesrecht aan de bevolking. In 1900 verklaarde van Kol in de kamer, geen motief te zien in het onderscheid, dat in Suriname de Koloniale Staten gekozen werden en in Curaçao de leden der Koloniale Raad benoemd werden.

Maar de toenmalige Minister Cremer achtte, het moeilijk een goede vertegenwoordiging te vinden op deze ver uit elkander gelegen eilanden. En bovendien zou de uitvoering van het plan gepaard gaat met groote kosten.

Hiermede was de verkiezing van den Kol. Raad en dus tegelijkertijd het verleenen van kiesrecht voorloopig van de baan.

Bij tijd en wijle bleef men echter voortdurend stemmen hooren tegen de wijze van samenstelling totdat op 27 April 1922, er een commissie werd samengesteld, met de opdracht advies uit te brengen aan den Minister omtrent de herziening van de West-Indische regeeringsreglementen.

Van deze commissie was voorzitter, de heer G. J. Staal, oud Gouverneur van Suriname, leden waren Prof. Mr. Dr. H. W. C. Bordewijk, hoogleeraar aan de Rijks universiteit te Groningen. D. Coutinho, oud-lid van de Kol. Staten van Suriname: Mr. Dr. W. Dijckmeester, oud lid van de Koloniale Staten van Suriname: Mr. B. de Gaay Fortman, oud-lid van het hof van Justitie op Curaçao. Jh. W. C. de Jonge, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal: Mr. Th. J. Nuyens oud-Gouverneur van Curaçao, en A. C. A. van Vuuren, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal.

De Heeren de Jonge en van Vuuren bedankten echter reeds in de maand Juli van hetzelfde jaar.

Genoemde commissie had voor haar opdracht ook de meeningen gevraagd van verschillende vooraanstaande personen op Curaçao, welke meeningen we hier. zonder het noemen van namen publiceeren.

De Hr. X. schreef over het onderwerp wat ons thans bezig houdt:

De democratische richting des tijds verlangt Algemeen Kiesrecht. Dat verlangt ook de algemeene bevolking van Curaçao, die bij een censuskiesrecht zoo goed als geheel buitengesloten zou zijn. De sprong van geen tot algemeen kiesrecht is echter te groot. Groot zijn ook de bezwaren, die daaraan verbonden zijn. Men moet daarom een verstandigen proef nemen, welke getuigt van het oprecht verlangen der Regeering om zooveel als maar eenigszins mogelijk is, het Kiesrecht aan het volk te geven, doch die tegelijkertijd de noodige waarborgen biedt, dat de staatsadministratie niet in de war gestuurd zal worden, maar geregeld kan doorwerken. Zulk een proef zou het volk ook opvoeden en geschikt maken tot het verkrijgen later van Algemeen Stemrecht.

Ik zou daarom willen voorstellen, als overgang om later te komen tot Algemeen Kiesrecht, het te geven kiesrecht op Curaçao zoo uitgebreid mogelijk te verleenen. Ieder meerderjarige mannelijk persoon, die eenigen graad van welstand en ontwikkeling bezit, verkrijge het recht om te kiezen. Dus allen, die buiten een grondje bezitten, een hofje, of die geregeld werk hebben, de ambachtsman, of die in vasten dienst zijn en uiterlijk eenigen welstand vertoonen in huis en kleeding.

Wil men een norma onder cijfers gebracht, dan zou een geregeld inkomen van 10 gl. per week, of 500 gl. per jaar als basis kunnen dienen om een vaste maatstaf aan te geven tot vaststelling van den graad van welstand en ontwikkeling.

De 900. gl. inkomen als basis der inkomstenbelasting zou zeer goed kunnen dienen als uitgangspunt van een censuskiesrecht, maar is te hoog als basis van Algemeen Kiesrecht. Dit laatste verwacht het volk, dat nimmer tevreden zal zijn met een censnskiesrecht, maar ofschoon niet ten volle bevredigd, zich toch neer zal kunnen leggen bij een zoo ver mogelijk gaand volkskiesrecht.

Dit kiesrecht worde op Curacao en de overige eilanden uitgeoefend in verschillende kiesdistricten overeenkomstig de verdeeling in districten volgens het Bestuur. —Daar de eilanden moeilijk voor den Kolonialen Raad knnnen stemmen, omdat zij de Candidaten van Curacao niet kennen en hun eigen Candidaten zeer moeielijk telkens over kunnen komen als er zitting is van den K. R., zou deze moeilijkheid misschien kunnen ondervangen worden door aan de eilanden buiten Curacao de bevoegdheid te verleenen tot het kiezen van een meer uitgebreiden Politie Raad. Wanneer dan aan deze Raad der eilanden grootere bevoegdheid werd verleend om meer de afzonderlijke belangen van hun eiland te behartigen en b.v. een begrooting op te maken voor hun eigen eiland, zouden zij bij de behandeling van deze begrooting in den K. R. een afgevaardigde kunnen zenden om die begrooting te verdedigen met stemrecht. Dat zou op de eilanden het vertrouwen in den Kol. Raad vermeerderen. Wanneer bij het opmaken dezer afzonderlijke begrooting meerdere personen ambtshalve zitting hebben, zooals de doktoren geestelijken, hoofd-onderwijzers en de districtmeesters zullen de belangen der eilanden zeker beter behartigd worden.

Hoeveel leden er in den Kol. Raad moeten zitting hebben, valt moeielijk te bepalen. Ik ben van meening, dat het getal dient vermeerderd te worden.

Om den geregelden voortgang van zaken te verzekeren en een zooveel doenlijk werkelijke vertegenwoordiging van het volk te verkrijgen, zou het aanbeveling verdienen het beproefde systeem van andere Koloniale Mogendheden na te volgen. In Porto Rico bv. bestaat een Concejo Ejecutivo uit 13 leden, waarvan 6 gekozen door het volk en 7 benoemd door de Regeering.

Het getal leden van den Kol. Raad worde benoemd voor de helft plus 1 door de Kroon en voor de helft min 1 door het volk. Ook de Voorzitter wordt door de Kroon, die de plus 1 één is, benoemd. De benoeming van de helft door de Kroon is een correctief op het mogelijk verkeerd uitvallen der verkiezing, waardoor of stagnatie kan gevreesd worden of een niet goed samengestelden Raad. Men neme ook weg de hoofdgeschilpunten en vrage Holland voor Eeredienst en Onderwijs in de Kolonie te willen zorgen, dan kan men bij de verkiezing alleen opkomen voor de algemeene materieele belangen.

Mij dunkt dat op deze wijze rekening wordt gehouden met het verlangen der bevolking en het algemeen belang der Kolonie, zonder de gevaren van wanorde verbonden aan een zonder voorbereiding verleend Algemeen Kiesrecht.

Tot zoover het advies van cngenoemde X.

In een volgende artikel zullen we enkele meeningen van andere vooraanstaande Curaçaoenaars uit die dagen publiceeren.

De Surinaamsche werkeloosheid en Curaçao.

De (Kathol.) Surinamer heeft bij de bestrijding der werkeloosheid aldaar nog steeds de aandacht gevestigd op Curaçao. Het blad schrijft o.a.:

„Nu meenen wij, dat er wellicht met hulp van Bestuurszijde iets kan gevonden worden in ... onze zusterkolonie Curaçao.

Op het eerste gezicht lijkt dit vreemd, om niet te zeggen dwaas. Immers de werkloozen-actie is uitgegaan van jongelui, die juist van Curaçao terugkeerden en nu zouden wij voor hen werk willen zoeken in de kolonie Curaçao?

In werkelijkheid is de gedachte nog zoo vreemd niet. Ook niet in weerwil van de werkloosheid, die er onder de ingezetenen aldaar zelf heerscht in zulke mate, dat ook zij een betooging hielden."

Het blad haalt dan verder aan het verslag van de audientie der werkeloozen op Curaçao bij den Gouverneur waar door Z.E. o.a. gezegd is: eenige vreemde krachten worden aangehouden, omdat ze in bijzondere mate geschikt zijn.

Dus vervolgt het blad:

„Er zijn dus door niet inheemschen nog steeds plaatsen bezet.

Ons voorloopig hieraan houdend zouden wij willen vragen: Kan ons Bestuur zich niet in verbinding stellen met het Gouvernement van Curaçao en bepleiten, dat minstens voor zulke gevallen Surinamers worden gelijkgesteld met Curaçaoënaars in dien zin, dat zij onmiddellijk na Curaçaonaars den voorrang hebben en gaan vóór andere niet inheemschen?

Nu eenmaal het beginsel is aanvaard, dat de eigen landskinderen boven vreemden gesteld worden — een beginsel, dat geenszins onbillijk kan heeten is het slechts een kwestie van consequentie om door te redeneeren en Surinamers, die onder dezelfde vlag thuis behooren als Curaçaoënaars, zooveel mogelijk tegemoet te komen op dezelfde wijze.

De toestand in Suriname, waar de werkloosheid monsterachtige afmetingen heeft aangenomen, rechtvaardigt zulks volkomen. Een dergelijke verdere uitstrekking van het beginsel past volkomen in het aanvaarde stelsel. Zij zou niet anders beteekenen dan een vorm van hulp, door het eene gebiedsdeel aan het andere verleend binnen hetzelfde rijksverband".

„Voor een dergelijk voorstel, aldus het Blad, aan het Gouvernement bestaat te meer aanleiding in verband met verwachtingen, die er gekoesterd worden naar ons uit particuliere berichten bleek.

Men verwacht n.l. in Curacao binnen niet al te langen tijd belangrijke verbetering van den toestand door werkverruiming.

In de eerste plaats op Aruba.

Gelijk bekend heeft de Amerikaansche Standard Oil er een onderafdeeling (de Eagle), die binnenkort, zal gaan uitbreiden.

Daarnaast is er nog de Shell, die ook op Aruba werkt en waarvan eveneens uitbreiding verwacht wordt.

En dan is er de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij zelf, die nog pas een groote werf heeft aangekocht voor een kapitale som, welke zelfs voor haar groot is te noemen en bezig is haar schepen op te knappen.

Uit deze twee laatste feiten en andere leidt men af, — dat er ook bij deze maatschappij iets op komst is in den vorm van arbeidsverruiming.

Men weet er zelfs bij te vermelden, dat onslagenen weder om — minstens gedeeltelijk — plaatsing zullen krijgen op lager loon dan onder hun vroeger dienstverband.

En dit lagere loon zal relatief niet ongunstiger zijn dan het vroegere, aangezien de levens standaard intusschen lager geworden is.
Het massa-ontslag heeft de prijzen bereids danig beïnvloed en deze zijn reeds voor een deel beduidend teruggeloopen, zoodat een lager loon nog geenszin beteekent slechter arbeidsvoorwaarden.

De huren b.v. zijn lang niet meer wat zij eenige maanden geleden waren en het aantal advertenties van leegstaande huizen, die te huur worden aangeboden, neemt gaandeweg toe, evenals de aanbiedingen van volledig meubilair, „zoo goed als nieuw", „keurig onderhouden" en zoo meer, tegen lagen prijs.

Alles wijst erop, dat de duurte belangrijk vermindert. En onder zulke omstandigheden behoeft de werkelijke loonsverlaging geen mindere behoeftenbevrediging noodig te maken.

Doch ook al zou dit eenigszins wel het geval wezen, wat zou dan toch nog de keus gemakkelijk zijn tusschen een werkeloos bestaan en een in elk geval redelijk inkomen.

Hoofdzaak blijft immers, dat er werk beschikbaar komt en dat men er van kan bestaan.

Onzerzijds is het zaak in die werkverruiming te deelen.

En dit kan onder de huidige omstandigheden het best geschieden onder leiding van ons Bestuur, dat zich daartoe in verbinding kan stellen met het Curaçaosch Bestuur.

Niet aan de enkelingen moet het worden overgelaten op goed geluk weg te trekken en de werkplaatsen te overstroomen met ongewenschte, ongeschikte en overbodige krachten. Op deugdelijke wijze moet het wegtrekken ditmaal onder bescherming van het Gouvernement worden geregeld. Dan verkrijgt men ook betere toestanden en zullen ergerlijke dingen, zooals vroeger aanleiding gaven tot ernstige klachten, nu veel minder voorkomen en gemakkelijker te bestrijden zijn.

Wij moeten er niet weer neerstrijken als een hongerige, onordelijke zwerm, maar goed voorgelicht en goed geleid er de plaatsen innemen, die ons kunnen worden ingeruimd".

Tot zoover de Surinamer:

We gelooven dat het blad, omtrent dergelijke emigratie, als ook omtrent de toekomst van Curaçao wel wat erg optimistisch gestemd is.

We lazen ook in de „West" een ingezonden stuk van het „werkeloozen comité," dat tegen het plan van „de Surinamer" is, en dat we hieronder gedeeltelijk laten volgen, niet echter zonder vast te stellen, dat het werkeloozen comité, meer zegt, dan het wel verantwoorden kan.

Het stuk luidt dan:

„Dit artikel van de Surinamer is niet geheel juist, zoodat wij een en ander wenschen recht te zetten.

Het denkbeeld namelijk, dat de Surinaamsche werkloozen weder zouden kunnen terrugkeeren naar Curaçao, geeft blijk, dat de redactie niet op de hoogte is van den werkelijken toestand.

Iedereen die met den toestand van dat eiland op de hoogte is, weet dat daar thans honderden inwoners van het land zelf hopeloos en leeg door de straten loopen. Moet het dan geen verwondering wekken, dat de Redactie zooveel liefde heeft voor de meerendeels tot andere richting behoorende werkloozen in Suriname, dat zij die wil bevoorrechten boven de meerendeels katholieke werkloozen op Curaçao.

Weet zij dan niet, dat de Curaçaonaar met den dag krachtiger uitroept Curaçao voor de Curaçaonaars

Weet zij ook niet:

dat de Gouverneur van Curaçao zich uitgelaten heeft, dat hij het niet anders dan billijk en rechtvaardig vindt om zoodra er een voldoende Curaçaosche kracht is, deze de plaats te doen innemen van een uitheemsche kracht (Surinamer);

dat met uitzondering van den procureur generaal en de gouvern. secretaris, alle departementschefs inboorlingen zijn;

dat de R. K. geestelijkheid sedert lang doende is jongelingen op te leiden en af te richten in het St. Thomas College te Willemstad, om ingevolge afspraak tusschen Missie en de Petroleum Mij, kantoorbedienden te vormen, teneinde goedkoope krachten in de plaats te kunnen stellen van de dure (!) Surinaamsche krachten;

dat ook met den Gouverneur van Curaçao de afspraak bestaat, dat zoodra de Ambachtsschool der Missie voldoende krachten aflevert, de enkele nog in dienst zijnde Surinaamsche krachten vervangen zullen worden?

Nog met de laatste mail ontving een onzer Comité leden een particulier schrijven, waarin medegedeeld werd, dat zoowel op Aruba als op Curaçao de toestand zeer precair blijft.

En hoe zouden de Surinamers moeten terugkeeren naar Curaçao met eigen middelen of voor Gouvernements rekening met de bauxiebooten?

De werkloozen in Suriname vragen werk. Zij vragen niet in de eerste plaats om aalmoezen."

Aldus het ingezonden stuk in „De West".

De Heer W. R. Menkman over de Voorloopige Curaçaosche Begrooting voor 1932.

We hebben reeds melding gemaakt van genoemd artikel, voorkomende in de West-Ind. gids van Juni 1931. Reeds jaren houdt de Hr. Menkman zich bezig met besprekingen van de Curaçaosche begrootingen, waarover hij dikwijls beschouwingen heeft, die waard zijn om daarvan kennis te nemen.

Bij het bespreken van de post „politie" (die intusschen met meer dan een half millioen besnoeid, uit de begrootingsdebatten te voorschijn gekomen is) schrijft de Hr. M. de volgende beschouwing:

„Dat in het allerminst onwaarschijnlijke geval eener sterke daling der inkomsten in een nabije toekomst de Curaçaosche uitgaven in het belang der veiligheid te hoog zullen blijken voor de draagkracht van het gewest is geen hersenschim; het kan nuttig zijn thans reeds te wijzen op de mogelijkheid, dat eerlang Curaçao weder een *gesubsidieerd* gewest zal worden."

Erg trekt Schr. te velde, tegen de hernieuwde belangrijke overschrijding van het voor onvoorziene uitgaven toegestane crediet en schrijft daarbij;

„In onze Volksvertegenwoordiging zijn al eens opmerkingen gemaakt — waaronder sarcastische — over de Curacaosche onvoorziene uitgaven, desniettemin echter is in 1930 wederom een aanzienlijke overschrijding oirbaar geacht."

Het slot van zijn artikel luidt nog al scherp;

„Na het kortstondige tijdperk 1919-1921, toen een vooruitziend landvoogd (Hellferich) voorbereidingen wilde treffen voor het naderende vloedgetij, maar op tornde tegen de moederlandsche hand-op-de-zak-politiek, heeft de periode van opkomst niet veel anders te aanschouwen gegeven dan een onordelijke, systeemlooze bewindvoering. Meestal hinkte men achter de toestand aan, om af en toe te trachten sprongsgewijze op een of ander gebied den achterstand eensklaps in te halen. Zóó moet het verklaard worden dat gedurende de latere jaren herhaaldelijk schrille tegenstellingen zijn te zien gegeven met de zuinigheidspolitiek van indertijd en dat men zich zoo vaak niet den tijd heeft gegund om belangrijke uitgaven op regelmatige wijze aan het oordeel van den Kolonialen Raad te onderwerpen. Van dit college had ongetwijfeld bij verschillende gelegenheden meer kracht kunnen uitgaan; het is echter ook maar al te dikwijls voor faits accomplis gesteld, waar het niet tegen op kon.

En nu doet zich de vraag voor, of de ingetreden economische teruggang het bewind beter voorbereid vindt dan destijds de opleving"

Wanneer de Hr. M. de cijfers der eind-begrooting voor zich gehad had, zou zijn conclusie wel wat milder geluid hebben, dan in de volgende woorden:

„De begrooting voor 1932 stelt het antwoord niet bij voorbaat buiten twijfel".

Protestantsch oordeel over de nieuwe encycliek.

De a.r. „STANDAARD" wijdt een zeer waardeerend artikel aan 's Pausen nieuwste encycliek. Het volgende is er uit:

„Niet zonder voldoening vangt Pius XI aan met te herinneren aan den veelzijdigen zegen door de encycliek van 1891 gebracht. Het zou inderdaad volkomen nutteloos zijn, indien men die zegenrijke gevolgen zou willen ontkennen. Met feiten valt niet te redetwisten. Niet alleen toch, dat de vermaningen en vingerwijzingen in dien zendbrief ter harte genomen zijn door de geloovige zonen der Roomsche Kerk, ook *buiten* dien Kring heeft men er den invloed van ondergaan.

Dit was intusschen niet omdat de Paus in 1891 een *nieuw* geluid deed hooren. De socialistische beweging was reeds in hare opkomst en had, zij het in heel anderen toonaard, soortgelijke klanken doen hooren. En 13 jaar vóór het verschijnen der encycliek had de Anti-Revolutionnaire Partij reeds in art. 19 van haar Beginselprogram gewezen op de „noodzakelijkheid *om ook door middel van wetgeving*, beter dan thans, er toe mede te werken, dat de verhouding tusschen de verschillende maatschappelijke standen zooveel doende beantwoorde aan de eischen van Gods Woord".

Als Leo XIII in 1891 betoogt, dat de Staatstaak verder reikt dan de enkele handhaving van recht en orde dat „door heel de inrichting van wetten en instellingen" de welvaart zoowel van individu als van de gemeen-

schap bevorderd moet worden, dan zegt hij daarmee in het wezen der zaak niets anders dan wat Kuyper in 1878 gezegd heeft.

De beteekenis van Rerum Novarum ligt dan ook niet zoozeer in het *nieuwe* van het geluid als wel hierin, dat *die* stem doordrong tot aan de grenzen der aarde, dus ook dáár vernomen werd, waar op het geluid van anderen geen acht werd geslagen.

Er was dus wel aanleiding tot een herdenking van het feit van den 15en Mei 1891. En dit te eer nu niet te ontkennen viel, dat metterdaad aan 's Pausen roepstem in ruime mate gehoor geschonken was.

Toch is hierin niet de eenige oorzaak gelegen van het verschijnen dezer nieuwe encycliek. Er is nog een nadere aanleiding. De weldaden, die Rerum Novarum gebracht heeft, herdenken. Dat ook, maar dat niet alleen. Er zijn, zoo zegt de tegenwoordige Paus, ook bezwaren gerezen tegen de sociaal-economische leer van Leo XIII.

Die bezwaren roepen om weerlegging. De leer zelf vraagt voorts om eenige nadere aanvulling.

Eindelijk, gaat Pius XI voort, moeten we een nauwkeurig onderzoek instellen naar het tegenwoordig economisch stelsel, moeten we een oordeel uitspreken over het socialisme, den wortel blootleggen van de heerschende sociale verwarring en ten slotte den weg wijzen, den eenigen mogelijken weg, naar een gezond herstel: de Christelijke hervorming der zeden.

Een ambitieus program naar men ziet.

In elk geval een, waarnaar het de moeite waard is te luisteren. Want, men vergete het niet, het is wel één man, die den zendbrief doet uitgaan, maar Rome beschikt over zeer bekwame mannen, ook in de omgeving van het pauselijk hof, en we zullen wel niet ver mis zijn als we zeggen: dat vele schrandere koppen aan de opstelling dezer encycliek hebben meegewerkt."

De lezing van het stuk stelt inderdaad niet teleur, zoo vervolgt het blad.

„Verfrisschend is vaak de klare taal en het onverbloemd noemen van dingen bij den naam, dien zij verdienen. Zoo b.v. in een beschouwing over het individueel en sociaal karakter van den eigendom, als te velde wordt getrokken tegen hen, die in „wonderlijke onkunde" Christelijk noemen wat op dien eeretitel allerminst aanspraak kan doen gelden.

Zeer lezenswaard zijn de beschouwingen over Kapitaal en Arbeid, ook al weer niet het minst door het duidelijk geluid, dat hier gehoord wordt. Na te hebben gewezen op *onrechtmatige aanmatigingen van het Kapitaal* — waartoe heden ten dage heelemaal geen moed meer noodig is — schroomt de encycliek echter evenmin om te wijzen op *gelijksoortige* aanmatigingen van de zijde van den Arbeid, n.l. dat „alles wat voortgebracht wordt en heel de opbrengst daarvan," na afschrijving en herstel van kapitaal, rechtens aan de arbeiders zou moeten toekomen. Deze dwaling, zoo betoogt de Paus, is wel minder in het oog loopend dan die der *socialisatie*, door sommige Socialisten voorgestaan, maar zij is er juist daarom te gevaarlijker door. Een verleidelijker vergif, „door velen gretig genuttigd, „die ontoegankelijk waren voor het openlijk verkondigde Socialisme."

En even onomwonden wordt het ook weer gezegd in eene beschouwing over de verdeeling van den voortgebrachten goederenvoorraad: „wordt er niet krachtdadig en zonder uitstel aan de verwezenlijking van dit alles gewerkt" (n.l. om ook den arbeider tot eigen bezit te brengen) „dan moet niemand zich inbeelden, dat de openbare veiligheid, de vrede en rust der menschelijke samenleving met succes verdedigd kunnen worden tegen hen, die op omwenteling aansturen."

Neen waarlijk, men kan niet zeggen, dat hier in- en uitgepraat wordt. Of men het er mee eens is of niet, weersproken kan niet worden, dat men er nergens voor terugdeinsde het kind bij den naam te noemen."

„De klassenstrijd wordt, gelijk niet anders te verwachten viel, beslist veroordeeld. Ook de zuivere individualistische opvattingen der Manchester School worden in den ban gedaan. Naar eensgezinde saamwerking der „beroepsstanden" behoort te worden gestreefd. Met een herinnering aan hetgeen de apostel Paulus schrijft aan de gemeente te Epheze (Eph. 4 : 16.) met betrekking tot het mystieke lichaam van Christus, wordt ook gepleit voor een van Staatswege geordende bedrijfsorganisatie.

Dat alles is reeds vaker betoogd geworden, maar de Paus voelt ook wel waar de schoen wringt als hij zegt, dat dit „zeker nooit tot stand gebracht zal kunnen worden zonder een hervorming der zeden".

Het komt natuurlijk geen oogenblik in ons op de juistheid te betwisten van hetgeen hier door den Opperherder der Roomsche Kerk geleeraard wordt. Wij plegen ons anders uit te drukken, maar in het wezen der zaak staan wij op hetzelfde standpunt. Alleen een waarachtige aanvaarding en toepassing der Christelijke beginselen in de sociale verhoudingen kan een betere wereld brengen. Alleen maar schijnen de menschen zich heden ten dage meer van die beginselen af te wenden dan er zich naar te gedragen.

En dat naar beide kanten, bij vele arbeiders niet minder dan bij patroons. Hetgeen de hoop op verwezenlijking van den wensch niet versterkt."

INGEZONDEN.

Een Actueel Onderwerp.

Mijnheer de Redacteur

Met belangstelling heb ik in de „Amigoe" van verleden week het hoofdartikel gelezen, getiteld: „Een actueel onderwerp. De wijze van samenstelling van de Koloniale Raad" Dat artikel, op zich zelf belangrijk misschien" was voor mij echter een teleurstelling. Ik had gedacht, vóór de lezing, daarin te vernemen, hoe een deel van onze pers oordeelt over dat actueele onderwerp. Inplaats daarvan kregen wij, lezers van de „Amigoe" de meening van den zeergel. heer Eskes, zeer bondig geformuleerd en een stukje geschiedenis.

De heer Eskes, blijkbaar en terecht van oordeel, dat de kennis van het verleden een doelmatig en uiterst geschikt middel is om den weg te vinden, die in de toekomst moet worden ingeslagen, trakteert zijn medeaadsleden op een stuk geschreven van ± 70 her. Het oordeel van de heer Eskes: „*Het best zou wellicht nog zijn, een deel der leden te doen kiezen door de kiezers, en een deel te doen benoemen door de Kroon*" getuigt van groote voorzichtigheid. Waar de heer Eskes zegt toch niet te gelooven, „*dat een gekozen vertegenwoordigend lichaam in het algemeen onafhankelijker tegenover het Bestuur zou staan*" kan ik het niet met hem eens zijn. Door de Kroon benoemde leden zullen in het algemeen zeker een grootere zedelijke kracht noodig hebben om steeds zelfstandig hun meening te uiten tegenover het Bestuur dan de gekozen leden.

„*In een betrekkelijk kleine samenleving als wij hier hebben hangt in dezen bijna alles af van de persoonlijkheid van hen, die zitting hebben*" zegt Mr. Eskes zeer terecht. Maar daarom moet de persoonlijkheid zoo onafhankelijk mogelijk zijn van het Bestuur, en die de onafhankelijkheid is zeker grooter, indien de persoon niet door den invloed van het Bestuur, in den Raad is gebracht.

Dit geldt ook voor 't geval de candidaat ambtenaar is.

Is het aldus Mr. Eskes *wel interessant na te gaan, hoe de huidige regeling is onstaan, en is het de moeite waard de geschiedenis daarvan te lezen*," het is mede frappant de tegenstelling en het groote verschil te constateeren tusschen de mentaliteit en de veranderde politieke inzichten in het algemeen in het midden der vorige eeuw en thans.

1862, verplaatst ons in het tijdperk, toen het liberalisme hoogtij vierde naar voren komt de figuur van den grooten Thorbecke, den bekwamen staatsman en wettenmaker. Het socialisme lag nog in windselen.

1862, 't Was het tijdstip, dat Nederland volgende den drang van de reeds lang veranderde inzichten van het toonaangevende intellectueel milieu van het beschaafde Europa, hier in de West de slavernij afschafte.

In 1862 heerschte heel andere meer bekrompen denkbeelden omtrent, kiesrecht, actief en passief.

Het kiesrecht was zeer beperkt, en niemand droomde toen van de mogelijkheid, dat zestig jaren later, alle mannen en vrouwen kiesgerechtigde burgers zouden zijn, zooals in Nederland thans het geval is.

Het was pas ± 30 jaren na 1862, dat de beroemde Paus Leo XIII door zijn encycliek „Rerum Novarum" nieuwe richting gaf aan het sociale denken en streven der Katholieken.

Welke groote veranderingen hebben plaats gehad in de zeventig jaren, die ons scheiden van 1862!

Het liberalisme is als politieke partij uiteen gevallen en verbrokkeld, ofschoon het kapitalisme, dat gediend werd door dit stelsel, steeds een geweldige macht in de wereld is. De strijd tegen „het kapitaal" gevoerd door het socialisme is niet beslist, zal ook onbeslist blijven, sinds de socialisten van radicaal een burgerlijke partij zijn geworden. Een nieuwe worsteling doemt reeds op tusschen het kapitalisme en het radicale bolsjewisme, met Rusland tot bolwerk, dat in alle landen zijn zoog. cellen vormt. En gelijk wij vóór 1914 geen voorstelling hadden van de verschrikkingen van een wereloorlog, zoo kunnen wij ons geen denkbeeld vormen van den kamp tusschen deze twee machten.

Wat in de zeventig jaren, die achter ons liggen op 't gebied van de sociale wetgeving is tot stand gebracht, (niet op Curaçao!) verdient bewondering.

Maar ten slotte, vraagt iemand, wat heeft dit alles te maken met de samenstelling van onzen Kolonialen Raad in 1862 en op heden?

Ik antwoord, dat de heerschende mentaliteit en de publieke meening groote factoren zijn bij hervormingen.

Een voorbeeld om dit te verduidelijken. Dat in 1862 in onze West de slavernij is afgeschaft, dat hebben de slaven niet te danken aan zich, ook niet aan hun eigenaars noch aan het Gouvernement. Dat Nederland er toe overging de slavernij af te schaffen, is te danken aan de veranderde inzichten van het beschaafde Europa, ook in Nederland, dat zich natuurlijk aanpast bij zijn tijd. Nederland *moest* tot de afschaffing overgaan.

In 1862 heerschten hier en elders heel andere denkbeelden omtrent vertegenwoordiging door verkiezing.

De ruimere opvattingen in onzen tijd zullen zeker van invloed zijn bij de hervorming van het tegenwoordige stelsel.

J. H. S.

St. Martin July 1st. 1931.

The Editor of the „Amigoe"
Curaçao.

Dear Mr. Editor.

We have read in the „St. Kitts Bulletin" of the hearty and philanthropic manner the British Home Government has responded to the call of the inhabitants of her colonies in the West-Indies, by having loaned for thirty years, without interest as follows;

To Demerara 30.000 pounds, to Trinidad the like amount; to Grenada, St. Vincent, St. Lucia, Dominica and St. Kitts, the sum of twenty thousand pounds each. The Governement of St. Kitts is utilizing their amount in building small cottages, and giving them with three acres of land to the poorer classes, on the condition that they pay a rental of eight shillings per month; when the amount of the cost of the building of the cottage has been paid. the party who rented, shall get a Bill of Sale for said cottage, as well as the three acres of land on which it stands.

Our people on hearing of the above, wondered if our illustrious Home Government would not also do something for them, and was pleased when Dame Rumour reported that quite a large amount had been placed at the disposal of our respected Governor for granting loans on good security to the inhabitants of the Dutch Windwards Islands, said loans to be paid after the lapse of five years without interest. Up to the present however, none have been effected, though we understand many have been requested. In the Windward Islands, the people are all of the opinion that the Dutch Government moves „slowly but surely", therefore feel convinced that these loans will eventually be granted, and are living yet in hope.

We certainly must write that our dear little island is in abject state of depression, and does require some immediate help to prevent us becoming an incubus, as well as of great expense to the Government.

In speaking to a friend a few days ago of our condition he remarked „From good to bad, and then to worse", „And such has been St. Martin's course."

Thanking you dear Mr. Editor for space allowed, I remain Yrs very truly.

Optimist.

BERICHTEN.

Vertrek van Hr. Ms. Arend.

Donderdagmorgen om 9 uur aanvaardde van hier de reis naar het Moederland Hr. Ms. Arend Tegen half 9 bracht Z. E. Gouverneur van Slobbe, zijn afscheidsvisite aan het schip, waarna het langzaam de haven uitvoer. Op het fort stonden de manschappen ter begroeting opgesteld en speelden het Wilhelmus.

Van harte een goede reis en een welkom thuis.

Prettige Vacantie.

Met het S. S. Simon Bolivar keerde voor een bezoek aan familie en gewest van Panama terug de Hr. J. Ecker consul der Nederlanden aldaar.

Goede reis.

Met het S. S. Astrea vertrok Vrijdag middag naar de U. S. den Heer Mr. Charles Ellis, voorzitter van het hof van Justitie, met echtgenoote, om eenige maanden daar met verlof door te brengen.

Wij wenschen den Heer en Mevr. Ellis daar echt prettige dagen van geestelijke en lichamelijke ontspanning.

Met een tankboot vertrok Vrijdag naar Europa de Heer van Eyck, onderdirecteur der C. P. I. M. De Heer van Eyck was de man, die in deze maanden het moeilijke en ondankbare werk der bezuiniging in handen had.

Vertrek Politie.

Met S. S. Simón Bolivar zijn Donderdag naar het moederland vertrokken de eerste luitenants Wildschut en Blokland almede Sergeant Majoor F. de Jager van de Militaire politie.

Verders vertrok met de zelfde gelegenheid de onderinspecteur Venema van de burger politie.

Aan allen onze beste wenschen voor de toekomst, en een goede reis.

Onderscheiding.

Naar we vernemen is de Commandant der militaire politie Kapt. W. Antheunissen benoemd als lid van de International association of chiefs of Police, welke Vereeniging haar zetel heeft in de Vereenigde Staten.

Militaire verhuizing.

Deze krijgt langzamerhand zijn beslag. De 14e Juli moeten de Mariniers in het fort zijn, terwijl de militaire politie, wat hun bagage betreft, al gedeeltelijk op Rio Canario is.

Het hoofdbureau van Politie verhuist deze week van het fort naar de vroegere militaire apotheek, met ingang door het fiscalaat. Toch zullen er nog in het fort een 18 man van het militaire politiecorps blijven. Ook Luitenant Molenbrugge blijft in het fort

EMMABEKER WEDSTRIJDEN. HEEREN DUBBELSPEL.

Datum	Partijen	
Zat. 11 Juli	Boom — Koster	Veal — Martijn
Maand. 13 Juli	Dick — Donald Capriles	D. L. Capriles — v. Kekem
Zondag 12 Juli	Salas — J. G. Capriles	Jossy Capriles — Tischer
Zaterd. 11 Juli	F. & N. Chumaceiro	Newman — Monk
Zaterd. 11 Juli	Cadieres — Ames	Donker — Kramer
Woensd. 15 Juli	Nijhof — Le Fevre	Lemm — Siblesz

Te Spelen op 2 Aug. '31

Amsterdam wonen; dit vooral met het oog op de brandweer, waarvan één spuit aan de Pundazijde gevestigd blijft.

Regen.

In 't begin dezer week werden we verrast door een mooie bui.

Op het St. Thomas college wees de regenmeter 16. m.M. op Scherpenheuvel. en op Groot St. Joris zelf 50. m.M.

In de benedendistricten was dien nacht de regenval minder; op Barber was het slechts 10 m.M.; op Aruba echter moet het zeer veel geregend hebben.

Te werkstelling van werkloozen.

Zoowel in het tweede als in het derde district waren in de laatste week talrijke arbeiders druk aan het herstellen der wegen. Een uitkomst voor vele menschen. Wanneer er nu nog wat regen komt, dan kunnen de weken zonder werk aan het planten bestreed worden en zal op het einde van het jaar voor de goedwillende de ellende grootendeels voorbij zijn.

„De Tijd" blijft bestaan.

Eenige weken geleden meldden wij het bericht, dat het dagblad „De Tijd" door de Maasbode zou worden overgenomen, met algeheele opheffing van dit oudste Katholieke dagblad in Nederland.

Aan protesten daartegen heeft het de laatste weken niet ontbroken, met dit gevolg, dat het blad nu zal blijven bestaan.

In zijn blad van 17 Juni vertelt nu de Maasbode, die tot dan over het geheele geval het diepste stilzwijgen bewaard had, de geschiedenis dezer historie;

„Ongeveer drie maanden geleden ontving het bestuur van onze courant geheel onverwacht, van directie en commissarissen van „De Tijd" een voorstel tot overname van deze courant.

Na verschillende beraadslagingen werd tot overeenstemming gekomen en hebben directie en commissarissen van „De Tijd" aan de algemeene vergadering van aandeelhouders van deze courant op den 29en Mei j. l. het voorstel tot het overdoen van „De Tijd" aan „De Maasbode" voorgelegd, hetwelk bij meederheid van stemmen bleek, dat voor uitvoering der plannen een statutenwijziging nood zakelijk was. Hiertoe werd een nieuwe algemeene vergadering van aandeelhouders belegd op 16 Juni j. l. De meerderheid der op deze vergadering aanwezige aandeelhouders kon zich echter thans met het op de vorige vergadering aangenomen voorstel niet vereenigen en verwierp derhalve de statutenwijziging.

Van den aanvang der gevoerde onderhandelingen af was onzerzijds als uitdrukkelijke voorwaarde gesteld, dat, alvorens tot eenigerlei uitvoering van de ontworpen plannen zou worden overgegaan, daarop de definitieve instemming van de Kerkelijke Overheid zou moeten zijn verkregen."

Over bedoelde vergadering der aandeelhouders schrijft nog de Res. bode: dat op die vergadering alle commissarissen zijn afgetreden

In hun plaats zijn benoemd tot commissaris Dhn.: Ed. Brom, dr. P. J. M. van Gils, P. W. de Jong, Mr. dr. J. W. Schneider en Mr. dr. P. J. Witteman, deze laatste werd president-commissaris.

De vergadering, waar, naar gemeld wordt, het nu en dan nogal warm toeging, heeft zich met groote meerderheid uitgesproken voor het behoud van de Tijd, zij het dan ook in gewijzigden vorm.

De bedoeling zal vermoedelijk wel zijn, dat het ochtenblad weer wordt opgeheven,

Zoo heeft dan de krachtige actie van zoovelen, die ons oudste blad goedgezind waren, gevoerd tot het behoud van de „Tijd". Door heel katholiek Nederland met name onder de intellectueelen zal een zucht van verlichting opgaan. Dat het ochtenblad niet zal blijven, zal voor de meeste lezers van het blad wel weinig uitmaken. De „Tijd had haar lezers niet bepaald onder de nieuwtjes begeerigen, wel velen in de provincie, van wie sommigen ochtend- en avondblad ongeveer tegelijktijd ontvingen, zoodat ze er toch niets aan hadden.

Vooral ook onder het journalistengilde zal deze nieuwe loop van zaken met vreugde begroet worden. En dat niet alléén om de betrokken personen, maar ook om het feit zelf, dat een der voornaamste cultuurorganen behouden bleef.

De toestand in Spanje.

Erg rustig is het in de nieuwe republiek nog niet.

In Coruna heeft men vorige week Vrijdag nog een Capucijnerklooster in brand gestoken, nadat de menschen waren opgehitst door anticlericale redevoeringen.

Daarna nam de regeering wel maatregelen, doch als protest hiertegen brak eenige dagen later een 48-urige staking uit.

Ook uit Madrid en Barcelona en andere deelen van Spanje kwamen deze week berichten van stakingen in de telefoondienst.

Tot overmaat van ramp heeft de Catalonische Bank haar betalingen gestaakt, waar naar 't schijnt, nog al veel slachtoffers bij betrokken zijn.

De kinderziekten van deze nieuwbakken republiek, zijn wel zoo talrijk en zoo erg, dat we vreezen of het borelinkse het wel halen zal.

Welkom.

Zondag a.s. wordt hier verwacht Pastoor Schipper van Bonaire, om hier eenige dagen door te brengen.

Met het SS. Simon Bolivar keerden deze week weder in ons midden terug, de Heer en Mevrouw Mr. S. G. C. van der Veen Zeppenfeldt met kind.

De kosten van het meest-eenvoudige Curaçaosche huishouden.

In de „La Cruz" wordt verteld van een man, die er van zijn daggeld f. 2.00 onmogelijk komen kan

Hij heeft een vrouw en één kind en aan de schrijver van het artikel zijn dagrekening voorgelegd: Deze luidde als volgt:

's Morgens.	
3 broodjes	f 0.15
2 placa koffie	f 0.05
suiker	f C.06
2 blik putwater	f 0.15
	f 0.41
Vader gaat uitwerken met	
2 brooden	0.10
1 bokking	0.8
	f 0.59
's middags. (Vader niet thuis)	
1 pint meel	f 0.08
½ „ boonen	0.15
2 placa uien	0.05
2 „ boter	0.05
2 „ reuzel	0.05
1 stukje vleesch	0.08
suiker	0.06
	f 0.52
's avonds. (Vader weer thuis)	
olie voor de lamp	0.08
1 blik cornbeef	0.50
1 pint meel	0.08
2 placa uien	0.05
¼ pint zoete olie	0.08
	0.79

Alles bij elkaar kost dus de dag aan eten (wat nu niet zoo bijzonder is) f 1.90.

Een dubbeltje blijft er per dag dus over, voor de huur van het huis, kleeren, wasch en verder nog tal van noodzakelijke kleinigheden, die bij en door mekaar ook wel een f. 1.90 per dag uitmaken.

Curaçaosche Voetbalbond.

Wedstrijdprogramma voor Zondag 12 Juli 1931.

MUNDO NOBO:
Competitie-wedstrijd.
Volharding — Transvaal.
Aanvang: 4.30 precies.
Scheidsrechter: Hr. Borking.
Vriendschappelijk.
Mariniers — Vitesse.
Aanvang: 3.30 precies.
Scheidsrechter: Hr. de Jongh.

TERREIN ASIENTO.
Competitie Reserve 1ste Klasse.
Asiento 2 — Volharding 2.
Aanvang: 4.30 precies.
Scheidsrechter: Hr. Hagendijk.

Het Bestuur.

Apostolaat ter Zee

Zeemansclub.

Steunt 't Apostolaat ter Zee en de Zeemansclub door haar loterij te koopen.

De eerste premie is f 2000.

Het Apostolaat ter Zee telt thans 290 leden.

Gedurende de maand Juni bezochten de Zeemansclub 390 personen.

Haar telefoon is nummer 531.

Koperen Jubilée.

Maandag Jl. vierde de Rev. Soeur Superieure van Welgelegen, Maria Gratia, haar koperen professiefeest, ofschoon aan dit feest geen ruchtbaarheid gegeven was, kon het toch niet binnen de muren van het Pensionaat blijven, en kwamen tal van kennissen en oud leerlingen, de sympathieke jubilaresse gelukwenschen.

De levensstandaard.

De pogingen eenigen tijd geleden, door Z. E. den Gouverneur aangewend, om eenige verlaging te krijgen in de eerste levensbehoeften op Curaçao, hadden tot resultaat dat de Kamer van Koophandel eenige cijfers gaf, waaruit bleek, dat de winst slechts zoo gering was, dat er van een verlaging der levensmiddelen geen sprake zijn kon. Ook de pers werd ingelicht omtrent deze gegevens van de kamer van Koophandel: verschillende redenen echter waren oorzaak dat wij de gegeven inlichtingen eenvoudig naast ons hebben neergelegd.

In die inlichtingen werd nog betreffende de broodprijs medegedeeld dat deze niet verlaagd kon worden, omdat de loonen der bakkers niet minder konden worden, en deze loonen de prijs van het brood zoo duur maakten.

In de laatste Union echter staat een ingezonden stuk, waarin de inzender vertelt, dat sinds Januari van dit jaar, de meelprijzen verlaagd zijn van f 12.— en f 10.— de zak, tot f 8— en f 7.50 dat is met 33 en 25% en toch bleef de broodprijs hetzelfde.

Diezelfde inzender weet te vertellen, dat een bakkerij aan een firma op Curaçao brood verkoopt voor 18 cts waarvoor de menschen 25 cts. moeten betalen.

De inzender vraagt in deze de aandacht van Z. E. den Gouverneur, en de Kamer van Koophandel te verzoeken deze aangelegenheid (weder opnieuw, Red.) te onderzoeken.

Het conflict tusschen het Vaticaan en het Fascisme.

Het conflict tusschen deze beide machten, wat reeds meer als een maand duurt, is in de laatste dagen weer verscherpt.

De Paus wil van geen wijken weten, en dezer dagen heeft hij te Parijs laten verschijnen een scherpe nota van 9000 woorden, in de vorm van een encycliek. Hierin heeft Z. H. in alle bijzonderheden uiteengezet, waarom het Fascisme de „Azione Cattolica" vervolgt. Z. H. verklaart dat de eed, welke door de jonge mannen moet worden afgelegd om in de gelederen te treden van het Fascisme, ongeoorloofd is en tegen het geweten. Vandaar dat katholieke jongelingen deze eed niet kunnen doen, zonder reserves.

De Paus toont aan, dat het Fascisme de jongelingen aftrekt van de kerk en zegt dat Mussolini, enkel en alleen aan de Paus de Staat heeft teruggeven om de macht van de Paus te binden en die van het Gouvernement te vergrooten.

Dit document is door een speciale koerier naar de Nuntius in Parijs overgebracht.

Officieele berichten.

Den kommies der belastingen J. M. de Windt Ez. is eervol ontslag als zoodanig verleend en benoemd tot deurwaarder der belastingen op Curaçao.

De Heer Edgard Perret Gentil is benoemd tot tijdelijke schrijver en werkzaam gesteld ten parkette van den Procureur-Generaal.

Aan den Heer. Dr. W. Ch. de Try Ellis, Voorzitter van het Hof van Justitie in Curaçao, is drie maanden binnenlandsch verlof verleend, met vergunning dit verlof in de Vereenigde Staten van Amerika door te brengen.

De Heer A. Buncamper is eervol ontheven van de functie van Gouvernement-zoutmeter op St. Martin N.G.

Den Heer J. J. van Lamoen, tijdelijk schrijver werkzaam ten parkette van den Procureur-Generaal, is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Britsche Consul voor Curaçao.

We lezen in de Holl. bladen:

De heer A. B. Hutcheon is erkend en toegelaten als Consul van het Britsche Rijk voor het gebiedsdeel Curaçao, met standplaats te Maracaibo.

De auto.

Van de *National automobile Chamber of Commerce* ontvingen wij een brochure getiteld; *Facts and figures of the automobile industry*, met vele en interessante gegevens.

De productie in de U. S. en Canada bedroeg 3.510.178 vertegenwoordigende een waarde van $ 3,330,775,532. De productie van het aantal open wagens bedroeg nog geen 400.000 terwijl het getal gesloten wagens een productiecijfer behaalde van ruim 2500.000. Voor Nederl. West Indie geeft de brochure het cijfer 2002 voor het aantal auto's wat hier geregistreerd is. Ruim 80 % van het aantal auto's over de geheele wereld rijden in Amerika.

In dank ontvangen.

Van het Comité van de Werkloozenbeweging in Suriname, twee bulletins uigegeven ter gelegenheid eener werkloozen manifestatie te Paramaribo 17 Juni 1931.

Van de K. N. S. M. een vaarplan van het S. S. El Libertador.

Snelverbinding Suriname-Curacao

Vorige week Zaterdag kwam hier het S. S. Vestvangen, het eerste schip van de 14 daagsche snelverbinding Suriname-Curacao.

De eerste verscheping bedroeg ongeveer 85 ton goederen, waarvan een groot deel bestond uit mais en sinaasappelen.

We vernamen echter, dat noch de kooplui, noch de agenten, noch de stoomvaart Mij tevreden waren over de verpakking der mais. Terwijl toch de agenten een model der zakken hadden opgestuurd. Laat men zich in Suriname toch houden aan de raadgevingen der agenten hier en hun instructies opvolgen, anders zullen de Surinaamsche artikelen hier geen afzetgebied kunnen vinden.

J. Henderson & Co.

Van een kelderverdieping is deze firma op Negropont verhuisd naar de vroegere eetzaal van het Logeergebouw en heeft daar een schitterende moderne winkel ingericht, de keurige etalages en schitterende vitrinus wekken tot koopen. Enkele dezer vitrines waren gevuld met cadeau's, welke bij gelegenheid van de opening dezer nieuwe zaak aan de klanten werden uitgedeeld.

Voor wat er al zoo te krijgen is zie men de advertenties.

Veertigurengebed in de H. Familiekerk.

Dezen dagen viert de parochie der H. Famiiie op San Matheo, haar aanbiddingsdagen. Zondag is het de plechtige Sluitingsdag. De HH. Missen zijn dan om kwart voor 5 met algemeene H. Communie om 7 uur met algemeene H. Communie voor de kinderen en om 9 uur de plechtige hoogmis. Om 12 en 3 uur is het algemeene aanbidding en s'avonds om half 7 plechtig lof met feestpreek en processie.

Het motortankschip Marie Maersk.

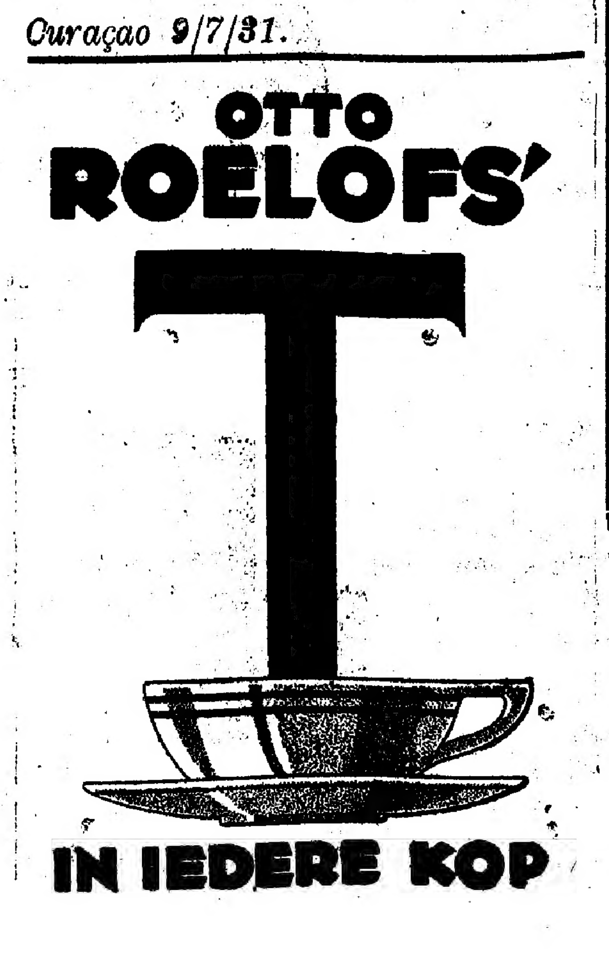
Volgens een te Londen ingekomen bericht heeft het Deensche motortankschip Marie Maersk op reis van Curaçao naar Las Palmas brand in de machinekamer gehad. Uit vrees voor een ontploffing is de bemaning in de scheepsbooten gegaan. Met hulp van het Amerikaansche s. Eastern Glen, dat ter hulp kwam, is de brand gebluscht, zoodat de bemanning weer op het schip kon terugkeeren. De motoren waren evenwel onbruikbaar geworden, zoodat het Amerikaansche stoomschip de tankboot op sleeptouw moest nemen.

Louis E. Gravenberch

ex-Deurwaarder b/d bel. alhier, roept aan vrienden en kennissen een hartelijk vaarwel toe.

a/b ss. Simon Bolivar.

Curaçao 9/7/31.

CORRESPONDENTIE.

L. S. te Emmastad.

De door u gevraagde Publicatiebladen zijn:

1883 | 23. Verordening houdende vaststelling reglement voor de haven van Curaçao, gewijzigd 1914 | 50.

1922 | 71. Verordening betreffende den loodsdienst en de loodsgelden. Gewijzigd 1930 | 10.

1922 | 73. Beschikking houdende vaststelling instructies voor de ambtenaren van den loodsdienst in de kolonie Curaçao.

1930 | 19. Keur betreffende het varen met motorbooten en het vervoeren van personen en bagage in de haven.

ZIJDEN LAMPEKAPPEN

in alle Soorten, Maten, Modellen,

Kleuren en Prijzen

bij

J. DE BOER - Kapper

C.P.I.M., Negropont 23, Curaçao.

Bekendmaking.

Bij vonnis van den Rechter in het Kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden, zittingsplaats Curaçao, van den 27sten Juni 1900 en een en dertig is verklaard in staat van faillissement ENRIQUE RUIZ, van beroep koopman, wonende alhier, met benoeming van den Edelgrootachtbaren Hr. Dr. W. M. A. WEITJES, lid van het Hof van Justitie alhier, tevens rechter in voormeld Kantongerecht, tot Rechter-Commissaris en van ondergeteekende, Praktizijn bij voormeld Hof, kantoor houdende in de Willemstad, Bargestraat No. 32, tot curator.

De E. G. A. Heer Rechter-Commissaris voornoemd heeft bepaald:

1. dat de termijn binnen welken de schuldvorderingen moeten zijn ingediend, zal eindigen den 31sten Juli 1931.

2. dat de verificatievergadering zal gehouden worden op Woensdag den 26sten Augustus 1931 des voormiddags te 11 uur ten Raadhuize alhier.

De Curator

J. L. C. MONSANTO.

2—6

Bekendmaking.

Bij vonnis van den rechter in het Kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden, zittingsplaats Curaçao, van den 27sten Juni 1900 en een en dertig is verklaard in staat van faillissement EMILIO FERDINANDEZ WILLIAMS, van beroep koopman, 'wonende alhier, met benoeming van den Edelgrootachtbaren Heer Dr. H. POLVLIET, lid van het Hof van Justitie alhier, tevens rechter in voormeld Kantongerecht, tot Rechter-Commissaris en van ondergeteekende, Praktizijn bij voormeld Hof, kantoor houdende in de Willemstad, Bargestraat No. 32, tot curator.

De E. G. A. Heer Rechter-Commissaris voornoemd heeft bepaald:

1. dat de termijn binnen welken de schuldvorderingen moeten zijn ingediend, zal eindigen den 31sten Juli 1931.

2. dat de verificatievergadering zal gehouden worden op Donderdag den 27sten Augustus 1931 des voormiddags 11 uur ten Raadhuize alhier.

De Curator

2—6 *J. L. C. MONSANTO.*

Lijdt U aan hoofdpijn?

Het is toch zoo gemakkelijk, aanstonds er van bevrijd te worden en voor 't vervolg nieuwe aanvallen te voorkomen. Maar gebruik dan geen bromiden, noch bedwelmende middelen. Ze helpen wel aanstonds, maar ze doen 't hart aan en zijn zeer gevaarlijk Ze werken neerdrukkenden genezen slechts voor 't oogenblik, want de oorzaak van de hoofdpijn blijft bestaan.

Ziehier het gezonde en onschadelijke geneesmiddel.

Neem de oorzaak weg: verzacht uw zure en wrange maag, bevrijd de ingewanden van de bedorven en giftige voedingsstoffen, prikkel zachtjes de lever, zorg dat de gal weer begint te vloeien eu de darmen bevrijd worzijn van de onntte stoffen die de oorzaak zijn van uw hoofdpijn.

Vraag uw aphotheker een rood pakje Carter's Klene Leverpillen

„Apostolaat der Zee"

Geef U op bij:

VAN EEDEN, Loods, of

C. KRAMER, Ambtenaar

v. Stoomwezen

s.s. Simon Bolivar.

Wegens gezondheidsredenen geen persoonlijk afscheid kunnende nemen, zeggen we hierbij alle vrienden en bekenden hartelijk vaarwel.

Kapt. R. SMID en familie.

Geen betere WHISKY te verkrijgen

MORRIS E. CURIEL & SONS.

Agenten. 3—6

Wilt U goede zaken doen

geeft dan bekendheid aan uw zaak

door plaatsing eener

NEON RECLAME.

NEON

Licht is sterk en opvallend.
Licht is zacht en verblindt niet.
Licht is goedkoop in stroomverbruik.
Licht eischt geen bediening
want wij doen alles voor U, gedurende twee jaren.

Lichtreclames worden door ons geleverd in „Huurkoop".

Gratis worden door ons begrootingen gemaakt voor alle soorten NEON RECLAMES.

Offerten vrijblijvend.

N. V. Nederlandsch Indische Gas Maatschappij.

15 jaren van onderzoek — 3 jaren in gebruik — meer dan 1.000.000 gebruikers.

3 JAREN GARANTIE

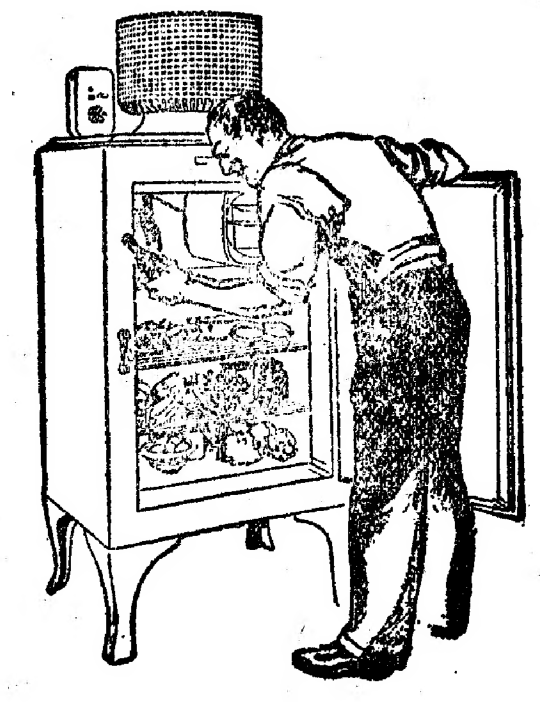
Nieuwe verbeteringen

LAGERE PRIJZEN

Ontworpen door wetenschappelijke vorschers — verbeterd en beproefd in 15 jaren van voortdurend onderzoek en probeeren — als volmaakt gebleken in drie jaren van huiselijk gebruik — heeft de General Electric Refrigerator (electrische koelkast) heden de wereld veroverd.

In de afgeloopen 3 jaren heeft de Generaal Electric koelkast bewezen te zijn een onkosten-vrije, betrouwbare hulp in de huishouding — een verzorger van de gezondheid van een millioen families.

Nu wordt iedere Generaal Electric refrigerator gegarandeerd voor 3 jaren.

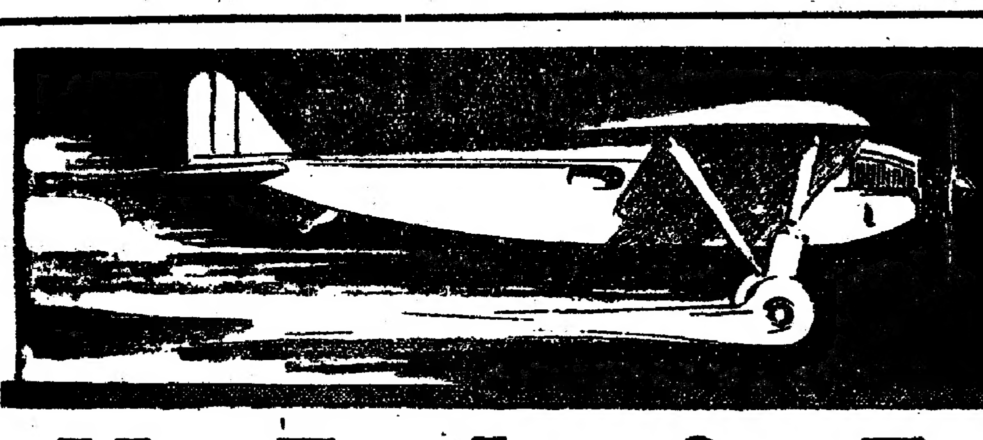
GENERAL ELECTRIC Refrigerator

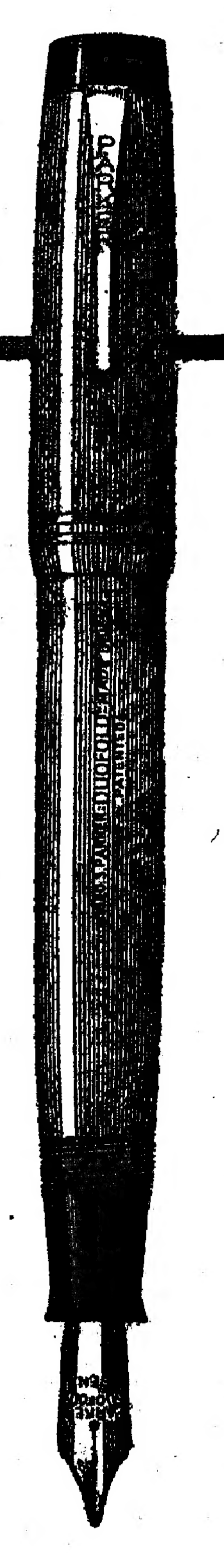
W. I. M. C. O.

West India Mercantile Co.

Alleen-vertegenwoordigers.

Prinsenstraat 11.

V E L O Z

Se Escribe Más de Prisa con la Parker Duofold

EL MOJAR la pluma en el tintero retarda las ideas y cansa la mano. Por eso resulta preferible el sistema moderno. Pida, hoy mismo, en la tienda, que le enseñen la famosa Pluma-Fuente Parker Duofold.

Toque con ella el papel y verá Ud. lo fácil, rápido y sin esfuerzo de su escritura.

La Parker Duofold, mediante su "escritura sin presión," aparte de otros adelantos exclusivos, permite que la tinta se adhiera al papel un instante antes de que los puntos lo toquen. Así se mantiene un flujo constante de tinta y se escribe con mucho menos esfuerzo.

Los cañones Parker de permanita irrompible contienen 24% más tinta que los de plumas-fuente ordinarias, aunque son más ligeros que otros de igual tamaño. Las plumas con punta de iridio son, en realidad, eternas. Toda pluma-fuente Parker Duofold ha sido hecha para facilitar la escritura y para ofrecer el máximo de utilidad.

Examine estas famosas plumas en los buenos establecimientos donde se venden; pero cerciórese siempre de que lleven la marca "Geo. S. Parker Duofold."

Senior \$7.
Junior \$5.—Lady \$5.
Distributors:
Marchena & Moron
P. O. Box 13, Curacao

Plumas-fuente • Lapiceros • Juegos de Escritorio

Parker Duofold

GRAN GANGA EN HOJAS LEGITIMAS GILLETTE

¡Ya es hora de que cambies a HOJAS Gillette legítimas

(tipo de tres agujeros)

Las hojas de afeitar falsificadas hacen que muchos hombres comiencen el día de mal humor.

Nadie tiene que sufrir los arañazos, la incomodidad y las "medias-afeitadas" que las hojas falsificadas producen.

Estas hojas Gillette legítimas, del tipo de tres agujeros, ilustrado, *de primera calidad,* perfectas en todos sus puntos, se venden a precio reducido merced a la presentación de las Gillette de nuevo tipo.

Trate su cara con cuidado. Consiga una cantidad de hojas Gillette legítimas suficiente para varios meses, mientras las puede conseguir a este precio de ganga. De venta en todas partes.

Agentes: A. & P. MAAL,
Curaçao

Paquete de 10 HOJAS
G.1.40
de 5 HOJAS
G.0.70

Estas hojas Gillette legítimas sirven para las navajas de tipo Gillette antiguas.

Gillette Safety Razor Co.

AO8

Representantes Generales. A. & P. MAAL. Oficina Esq. Colombus- & Wolkstraat

Bij Dr. Brüning in de rijkskanselarij.

Het vernieuwde gebouw der Rijkskanselarij in de Wilhelmsstrasse staat in het teeken van wat de Duitschers „Nue Sachlichkeit" noemen.

Doch althans in dit gebouw is de moderniseering niet te ver gedreven, naast een overvloed van licht is er een warme behaaglijkheid, vanaf de wijde, voorname vestibule tot in de zwaar belooperde breede gangen en de antichambre van 's Rijkskanseliers werkkamer. In de breede glazen pronkkasten aan de wanden staan artistiek geëtaleerde kleine meesterwerkjes der Staatsporceleinfabrieken.

Dit is de eeuw van het zaken doen: gingen niet zelfs Britsche koningszonen op handelsreis naar Zuid-Amerika? Nu, de Rijkskanselier beveelt in zijn wachtkamer de buiten kijf voortreffelijkste Producten van het „Reich" aan!

Het wachten valt niet lang in deze gemakkelijke fauteuil, vanwaaruit men een gezellig uitzicht op het bordes van het Ministerie van Buitenlandsche Zaken heeft; meer naar rechts kan men de deftige entourage van het Kaiserhof Hotel bekijken. Doch spoedig gaan de dubbele deuren geruischloos open, en een Oberregierungsrat leidt ons in het werkkabinet van Duitschlands' hoogsten regeerder.

Het is een vertrek als een zaal, waar de talrijke hooge ramen voldoende licht geven om zelfs de bruinroode houtbetimmering niet donker te doen schijnen. Als eenigste versiering prijkt op een boekenkast de machtige, in zwart hout gesneden, buste van Rijkspresident Von Hindenburg. Doch inmachtiget is de verschijning van den Rijkskanselier, die van achter zijn immense werktafel ter begroeting opstaat.

Machtig klinkt paradoxaal. Want dr. Brüning is niet groot, eerder Fransch van postuur, kleeding en elegance; hij is Engelsch in de markante en tegelijk fijne trekken van zijn krachtig gemodelleerd gezicht, zóó zien de „barristers in de Engelsche gerechtshoven, de „surgeons" der Engelsche hospitalen eruit. Doch uit dit fijne gezicht van den geestelijken aristocraat uit de wilskrachtige mond van den man die te regeeren weet en uit de dikwijls lachende oogen van den charmanten mensch-Brüning behoudt men bovenal het begrip „machtig".

Het was bijna vanzelfsprekend dat het eerste onderwerp dezer conversatie naar de pas bekend geworden cijfers van het Volksbegehren der nationalistische partijen voor een referendum tot vervroegde ontbinding van den Pruisischen Landdag uitging. „Hebt u de hooge percentages in Opper-Silezie opgemerkt? vraagt de Rijkskanselier, en commentarieert dan: „Het bewijst hoe hoog daar de nood is. Ik was er zelf, in Januari j.l., maar al werden de publieke demonstraties tegen mij door communisten en nationalisten geensceneerd, ik bemerkte toch binnenskamers dat zelfs de meer gematigde elementen wanhoopten aan de uiteindelijke resultaten eener serieuze politiek zij het de mijne of die van iemand anders. De toestand in welke de landbouw verkeert, tart elke beschrijving, vooral bij die ondernemingen waarin veel kapitaal geinvesteerd is. De belastingen zijn hoog, doch de hypotheekrenten alleen maken een rendabel bedrijf reeds onmogelijk, sinds de nieuwe grenzen het verlies van oude markten beteekenen."

Ziet U dan een weg uit de impasse?

„Mijn „Osthilfe-Gesetz" zal probeeren, gedurende de komende vijf jaren te reorganiseeren, ten einde de productie aan te passen aan de nieuwe toestanden. Wij moeten bijv. de roggebouw gaan beperken en onze graanproductie opvoeren."

— Dit lijkt mij een geschikt moment om den Rijkskanselier op de hoogte te stellen van de ontstemming in Holland tegen de steeds klimmende invoerrechten, vooral op onze zuivelproducten.

„Gelooft u mij, antwoordt de Rijkskanselier, dat ik van huis uit in het geheel geen voorstander ben van tarieven, en zeker niet op levensmiddelen. Doch het probleem der Herstelbetalingen laat ons geen andere keuze. Onder het Dawes-plan betaalden wij uit buitenlandsche leeningen, doch het Young-plan, — ofschoon dit in zijn geheel een vermindering van 700 millioen Mark schuld inhield — legt den last dezer schulddelging op ons staatshuishouden. Wij moeten dus onze export zoo sterk mogelijk vergrooten en onze import zoo veel mogelijk inkrimpen. Vandaar dat we o.a. tarieven noodig hebben. Ik betreur dat; doch de Herstelbetalingen beletten ons een gezondere en ook voor onze buren betere, economische politiek."

Toen U aan het roer van staat kwam, Dr. Bruning, wat meende U toen het eerst te moeten cureeren?

Zonder aarzelen volgt het sterk beklemtoonde antwoord: „Onzen financieelen toestand! Na de inflatie hadden wij eenige jaren van bescheiden voorspoed gehad. Doch toen reeds, dat was in 1927 en 28, en ik was slechts lid van den Rijksdag, heb ik gepleit voor grootere zuinigheid. Destijds voelde men de noodzakelijkheid daarvan nog niet zoo aan. Maar toen ik aan het hoofd der Regeering kwam heb ik mijn wil doorgezet. Mijn „Notverordnung" is er een voorbeeld van. In vroegere jaren voteerde het parlement niet alleen veel te gemakkelijk allerlei credieten, doch vergat bovendien dikwijls, aan te geven waar dat geld vandaan moest komen! De Rijksdag bleef op dit punt evenzeer in gebreke als de Kabinetten."

Is de wildernis van moeilijkheden nog even dicht?

„Helaas, ja! Ik kan de belastingen niet meer verhoogen, want elke verhooging brengt automatisch geringere inkomsten met zich. Dezen winter bereikte het aantal werkloozen de vijf millioen, en ondanks de vermindering bij het nieuwe seizoen zie ik nog geen groote of duurzame daling van het werkeloozenleger mogelijk. Wij moeten thans onze werkloosheidsverzekering herzien, onzen landbouw weer op de been helpen, onze industrie, al is het kapitaal zeer schaars, in staat stellen tot concurrentie op de wereldmarkt, want daaruit moeten wij de „Reparationen" betalen."

Was het moeilijk, Uw program door den Rijksdag te loodsen?

Inderdaad, vooral wijl de goede verhouding tusschen de functies der Regeering en die van den Rijksdag min of meer uit het oog verloren was. De partijleiders in het parlement hadden meer en meer den rol der Regeering overgenomen. Ik stond voor den taak om het gezag van het Kabinet te herstellen, ook om der wile van het parlementarisme zelf.

De Regeering heeft te leiden, het parlement te controleeren,"

Heeft U goede verwachtingen van Uw bezoek aan Londen in Juni a.s vroegen wij den kanselier?

„Het is de eerste maal sinds den oorlog dat wij Duitschers er komen op voet van gelijkheid en vriendschap, want Dr, Wirth's aanwezigheid op de Dawes-conferentie kan moeilijk zoo gezien worden. Ons bezoek is een prachtige gelegenheid om alle problemen grondig en open te bespreken, met des te meer kans op succes, daar vele van Duitschlands zorgen ook Engeland benarden. Ik ken Engeland, ik heb er een jaar gewoond en het materiaal voor mijn dissertatie bestudeerd: de spoorweg-exploitatie.

Ik mag de Engelschen graag, en heb een gelukkigen tijd in hun land doorgebracht."

Het is niet gemakkelijk, den Kanselier over zich zelf aan het spreken te krijgen. Hij vertelt wat van zijn geboorteplaats Münster in Westphalen, van de universiteit waar hij te Bonn studeerde, van de jaren aan het front, van „den weg terug"; organisatorische arbeid voor de Katholieke studenten; zijn vriendschap met wijlen Dr. Sonnenschein, zijn werk met Stegerwald aan het Wohlfahrtsministerium en dat voor de Christelijke vakverbonden, „In 1924 werd ik lid van den Ryksdag, doch ik ben toch van cijfers altijd meer blijven houden dan van phrases". zegt hij kenschetsend.

Spekende over Engeland hadden wij het parlementarisme aangeroerd. „Het Engelsche systeem, zooals het daar door de eeuwen heen organisch gegegroeid is, heeft enorme voordeelen" bekent de Kanselier.

„Er is steeds een krachtige Regeering en een verantwoordelijke oppositie.

Als hier in Duitschland een der kleinere partijen plotseling de regeeringsvennootschap op zou zeggen, dan zou zij daarmee de Regeering kunnen torpedeeren. Socialisten en Centrum zijn te samen niet voldoende sterk in getal, vandaar dat ik partijen van rechts noodig heb om mijn Kabinet te kunnen balanceeren, partijen wier steun ik niet zou krijgen indien ik mijn coalitie zou uitstrekken tot de Sociaaldemocraten. Doch sindsdien de laatsten in een moment van zwakheid hun eigen Kanselier, mijn betreurden voorganger Herman Müller deden vallen, zijn zij voor mij toch steeds een steun geweest."

En het Centrum?

Een zekere gelukkige verteedering komt over de trekken van den Rijkskanselier. Dan getuigt hij warm: „Ondanks het feit dat duizenden onzer menschen toch veel geleden moeten hebben van de tijdsomstandigheden, heeft het Centrum zich in de talrijke na-oorlogsche verkiezingen mooi gehouden. Onze godsdienst bindt ons, onze rangen en standen staan eensgezind, zelfs tegenover drastische hervormingen en bittere nooden.

Kunt U Uw optimisme behouden, Herr Reichskanzler? hadden wij tot slot gevraagd.

Dr. Brüning zuchtte even: „Optimisme is werkelijk het woord niet, voor een toekomst die zoo vreeselijk zwaar is. Uit eigen krachten zal Duitschlaud nimmer zijn moeilijkheden geheel kunnen overwinnen, en de wereld moet dat op den duur wel gaan inzien. Ik voor mij hoop echter, ons volk te kunnen opvoeden tot de hoogstmogelijke mate van nationaal en internationaal verantwoordelijkheidsgevoel...."

Hiermede eindigde ons gesprek. De Rijkskanselier dien dag juist van zijn vacantie teruggekeerd, had reeds een reeks belangrijke conferenties achter den rug. Thans, in den vroegen vooravond, kwamen langzamerhand de Ministers aan voor den eersten Kabinetsraad.

En terwijl een bediende ons bij onze garderobe helpt, zien wij den Kanselier zijn Ministers ontvangen: den kleinen freien man, op wiens schouders de moeilijkste regeeringsverantwoordlijkheid ter wereld rust.

Berlijn, Mei 1931.

KEES VAN HOEK.

Het verloren bankbiljet.

Een dame in Parijs kamt, poedert en schminkt zich in een restaurant. Zeker, dat is niets bijzonders en wij hebben er maar van afgezien om daar nog een woord aan te verspillen. En voor deze dame was het voorval ook maar in zooverre van belang, dat zij een biljet van 100 frs. verloor bij deze manipulatie. Zij had het biljet heel toevallig met den kam, den spiegel, de lippenstift, het schminkdoosje en den reusachtigen poederkwast in haar handtaschje en het er tegelijk mee uitgetrokken. Het biljet viel onder de tafel en keerde nadat het toilet voltooid was niet meer met de overige prullen in het handtaschje terug. De dame had reeds betaald. Nadat zij dus van haar schoonheidsmiddelen gebruik gemaakt had, kon zij het restaurant om zoo te zeggen vaarwel zeggen. Zij stond dus op en ging heen. Het biljet van 100 frs. bleef liggen.

Na een kwartiertje keerde zij echter in opgewonden toestand terug. Zij ging naar de plaats, waar zij haar biljet verloren moest hebben. Zij keek onder de tafel.... het biljet was verdwenen. Zij zocht in den heelen omtrek.... aan het tafeltje naast haar zat een heer alleen..... overigens was er niemand te zien.

Zij zei nu tegen den heer: „Mijnheer, geef mijn biljet van 100 frs. terug." De heer keek eens van zijn krant op, zeer verontwaardigd, keerde zich met een ruk om, draaide haar den rug toe en las verder.

Dat was toch wel wat al te erg en de dame wendde zich tot den kellner, tegen wien zij zich bitter beklaagde over het onfatsoenlijke gedrag van de gasten die hier kwamen. Daar de kellner echter lust scheen te hebben om zijn gasten en de beleedigde mannelijke sekse in bescherming te nemen, ijlde de dame heen uit dit verwenschte lokaal en verscheen even later met een vertegenwoordiger der publieke orde aan de deur. Aha!....

Een Parijsch politieagent gaat voor een dame door het vuur. „Daar zit hij!" riep de dame triomfantelijk. De misdadiger keek op. Voor de overmacht moet men wijken. Hij legitimeerde zich. Hij moest zijn portefeuille laten zien, die aan 'n pijnlijk onderzoek, onderworpen werd. Er zaten enkele kleinere biljetten in en ook een biljet van 100 frs.

„Dat is het," riep de dame, „dat is mijn biljet." Nu, het eene 100 frs. biljet van het andere te onderscheiden is nog moeilijker als de Siameesche tweelingen uit elkaar te houden. En zelfs de politieagent trok een sceptisch gezicht. Toen kwam hij echter plotseling op een schitterend idee.... hij toonde zich werkelijk een tweede Salomon.

Hij nam het biljet van de meneer en berook het van alle kanten, de dame moest hem hare bovengenoemde schoonheidsmidelen geven en ook die besnuffelde hij.... daarna gaf hij het biljet aan de dame. De parfum bracht dus de zaak uit.

Het idee was buitengewoon origineel doch, zal niet in alle gevallen toegepast kunnen worden.

De twintig millioenste Ford.

Betreffende de 20-millioenste Ford-automobiel, die den 14den April l. l. door de River Rouge fabrieken van de Ford Motor Company te Dearborn werd vervaardigd, kunnen wij nog het volgende mededeelen:

Na een korte plechtigheid in tegenwoordigheid van Henry en Edsel Ford, werd de 20-millioenste Ford-auto gereden naar het huis van eerstgenoemden, om daar geplaatst te worden naast de eerste Ford-automobiel, vervaardigd in 1893.

Op het oogenblik maakt de 20-millioenste Ford een rondrit door de Vereenigde Staten, na afloop waarvan hij definitief wordt ondergebracht te Greenfield Village, de woonplaats van Henry Ford.

Ten bewijze, dat Ford door het voortdurend verbeteren van de fabricagemethoden, het daardoor vervolmaken van zijn producten en de als gevolg steeds grootere omzetten, volkomen is geslaagd, bewijzen de navolgende cijfers en data van de onderscheidene millioenen Fords:

De 1 millioenste Ford vervaardigd December 1915.

De 10 millioenste Ford vervaardigd Juni 1924.

De 20 millioenste Ford vervaardigd 14 April 1931.

In verband met bovenstaande cijfers, willen wij volledigheidshave nog even memoreeren, dat de vervaardiging van het bekende model T Ford een einde nam in 1927 en eerst nadat het circa negen maanden had gevorderd om alle oude werktuigen en machinerieën te vervangen voor geheel nieuwe installaties, ingericht voor vervaardiging van een geheel nieuw geconstruceerde automobiel, kon een aanvang worden gemaakt met het op de markt brengen van de alom bekende Nieuwe Ford, model A.

Het Vatikaan en Mussolini.

Er wordt van Mussolini verteld, — aldus de heer de Roode in de „Voorwaarts" — dat hij te Lausanne in een debat met een Zwitserschen predikant Onzen Lieven Heer heeft uitgedaagd, het bewijs van zijn bestaan te leveren, door hem te treffen met den dood. Dat hij, met het horloge vóór zich, een ademlooze vergadering vijf minuten heeft laten wachten, en toen hij daarna nog leefde, het bewijs geleverd achtte, dat God niet bestaat.

Als dit waar is, mag Mussolini van geluk spreken, dat O. L. Heer — men vergeve me 't woord — geen grappenmakker is, die op een kleine sensatie is belust Als 't waar is altijd, schijnt O. L. Heer dat brutaal stukje toch niet te hebben vergeten, want op Zijn beurt houdt Hij 't horloge in de hand met de bedreiging, dat Mussolini niet Hem maar Zijn nederigen plaatsvervanger moet erkennen, of binnen zooveel tijd verdwijnen. Hoeveel maal vijf minuten 't Zijn Grootheid belieft in ruil voor de vijf kleinmenschelijke minuutjes te geven, weten wij niet; doch ditmaal wacht de ademloos toeschouwende wereld niet tevergeefs op een antwoord. O. L. Heer verwijst den trotschen Mussolini naar de rechtbank van den eersten aanleg en daar zal hij zijn doodstraf krijgen ten aanschouwe van heel de wereld, niet van 't kleine Lausanne,

Wij willen echter liever aannemen, dat Mussolini, ook in zijn onbesuisde jeugd, zulke waanzinnige momenten niet heeft gekend en dat hij zich dus geen zichtbare tusschenkomst van Hierboven op den hals heeft gehaald. 't Is trouwens al erg genoeg: Mussolini zit in een heel lastig parket.

Goeds zal er in elk geval voor Mussolini uit dezen strijd niet voortkomen: daarvoor heeft hij reeds te lang getalmd. Zijn radikaalste aanhangers onder de massa, wien hij de teugels heeft gevierd, zullen niet dan ongewillig en met verlies van vertrouwen in de kracht van hun leider tot den verlaten weg worden teruggebracht. Veel lust en fut zal hun dan zijn ontnomen om nog verder te strijden voor den Duce, wiens onverzettelijke wil alleen elektriseeren kon.

Zou van den anderen kant de Duce den strijd met het Vatikaan doorvoeren tot het bittere einde, dan staat 't als een paal boven water, dat hij zijn eigen ondergang voorbereidt. Deze ondergang wordt hem dan ook van de onverdachtste zijden voorspeld

Mussolini heeft een noodlottige spekulatie gedaan, toen hij meende, met de Vatikaansche grenzen 's Pausen invloed op Italië af te sluiten en te ommuren. Gaarne wilde hij de Paus koninkje laten spelen in en rond den St. Pieter, maar hij vergat, dat dat koninkje over heel de wereld heerscht en dus ook over Italië. Hij zette den Paus zoo mogelijk wat hooger op den kandelaar, om zijn licht over heel de wereld, maar 't eerst over Italië, te laten vallen. Met de scherpe omlijning van de Vatikaansche Stad, heeft Mussolini ook den Italiaansche tweestrijd scherper omlijnd. In den gedachtengang van den Duce moet de Pauselijke Stad nu wel een gevaarlijk abces beteekenen in de linkerzij van Italië, een abces, dat men graag had afgeleid naarbuiten, maar dat nu naarbinnen, langs onbekende bloedwegen, heel Italië kan besmetten. Met zijn stoeren kop heeft de groote Dictator wel het zichtbare rijk van Christus' plaatsvervanger begrepen, maar de beteekenis van het onzichtbare rijk schijnt hem goeddeels te zijn ontgaan, anders had hij door de verkleining van het eerste niet zoo dapper meegeholpen om het tweede te vergrooten.

Wie geeft Musslini raad?

Uit eerbied voor wat hij heeft gepresteerd, zouden wij willen, dat de beste geesten hem bijstonden. Wij zouden willen, dat 't mogelijke geval van Lausanne hem werde aangerekend als de durfende consekwentie van een onschuldige onwetendheid, want Mussolini heeft met mannenmoed een grooten strijd gestreden. Laat eigen roem en Italië's grootheid de inzet zijn geweest, nimmer heeft 't den Duce aan subjectieve onpartijdigheid gefaald, om tegenover Europa zijn oud-Romeinschen plicht te doen.

Wie heeft Mussolini raad?

Wij hopen: *de beste der besten.*

De electrische stoel.

Thomas Alva Edison heeft buiten de gloeilamp en ettelijke andere uitvindingen twee manieren uitgedacht om den mensch aan zijn eind te helpen, ten eerste de phonograaf, die men tegenwoordig gramafoon noemt, en zonder dewelke de radio den armen sterveling, die veroordeeld is, om 't zonder de antenne op zijn dak te doen, den tergend langzamen dood van ergernis besparen zou, — wat van 's morgens acht uur af tot 's nachts na middernacht geenszins 't geval is —, en ten tweede het meer directe middel ter afknapping van iemands levensdraad: de electrische stoel.

De geschiedenis dat een, die ter dood veroordeeld was, in zijn cel den electrischen stoel uitgevonden heeft, en daarop als de eerste terechtgesteld is, is een praatje. De waarheid is slechts, dat een zwarte, 'n bekwaam schrijnwerker in Sing-Sing den aldaar 't eerst gebruikten stoel heeft gemaakt en daarin ook 't leven liet.

De electrische stoel heeft niet erg veel furore gemaakt. Vooreerst, omdat verschillende der Vereenigde Staten, zooals Maine, Michigan en andere de doodstraf hebben afgeschaft, en verder dewijl andere staten niet tot de invoering van dit beulstuig besluiten konden, omdat aanvankelijk deze methode geenszins afdoende leek, omdat zich bij de terechtstelling de ellendigste tafereelen afspeelden, en omdat men er religieuze bezwaren tegen opperde. De gedachte van Edison echter werd zoo gretig aanvaard, dat hij er niet eens toe komen kon om zelf een zijner modellen aan te bieden omdat anderen hem al voor waren. In verschillende gevangenissen werden verschillende afwerkingen van stoelen geplaatst, maar de manier en de wijze, waarop de terechtstelling plaats heeft, is wel overal thans dezelfde. De stoel is eenvoudig en van hout, met een veeren zitting, twee groote armleuningen, 'n voetenbank en 'n hoogen rug. De veroordeelde wordt daarin gezet en er op vastgebonden: de armen op de leuningen, de hals aan den rug, en de voeten op de voetschabel.

De electrificatie bestaat hoofdzakelijk uit twee electroden, waardoor wisselstroom gevoerd wordt. Bij de eerste terechtstellingen gebruikte men een spanning van 1500 tot 2000 volt. Dit bleek voor 't menschelijk lichaam echter te hoog, zoodat de ongelukkige niet onmiddellijk stierf, maar langzaam van binnen verbrandde, zonder evenwel een woord te kunnen uitbrengen, omdat hij van 't eerste oogenblik af bewusteloos was. Het is voorgekomen, dat de stroom werd uitgeschakeld, omdat de assisteerende arts meende, dat de veroordeelde al lang dood was, en dat deze evenwel na eenigen tijd wederom tot 't bewustzijn kwam.

Deze of dergelijke martelingen behooren evenwel tot het verleden. Men is er toe overgegaan om de spanning van 1500 tot 1800 volt op te voeren, maar deze na anderhalve minuut tot 4C0 volt terug te brengen. Deze vermindering heeft onmiddelijk hartverlamming tengevolge, zoodat de delinquent oogenblikkelijk dood is. Voor alle zekerheid, en daarom ook alleen, wordt dit proces altijd nog eenmaal herhaald. De stroom wordt van boven naar beneden, dat is door het hoofd naar de voeten geleid.

De terechtstelling wordt altijd bijgewoond door den directeur der gevangenis, twee doktoren, een priester, drie rechterlijke ambtenaren, en zeven gevangenbewaarders met den eigenlijken beul, en bovendien door twaalf voorname burgers. Geen dezer heeft zich echter ooit geinteresseerd gevoeld bij deze trieste plechtigheid, hoewel er onder het menschdom wel op sensatie-belusten gevonden worden, die zelfs hooge sommen gelds aanbieden, om bij een terechtstelling tegenwoordig te mogen zijn. Men herhaalt zelfs, dat er een vrouw geweest in, die een veroordeelde getrouwd heeft, om het beulswerk als echtgenoote te mogen bijwonen.

De eerste mensch, die op den electrischen stoel plaats heeft genomen, was een zekere William Mc Cowler, die zijn moeder vermoord had. Dat was op 1 December 1890. Sindsdien zijn er in Amerika 3500 menschen op deze verschrikkelijke, maar desondanks meer humane manier ter dood gebracht, waarvan 2400 in de gevreesde Sing-Sing gevangenis, die 24 doodcellen voor mannen en 6 voor vrouwen bevat, die altijd bezet zijn.

De meest bekende veroordeelde, die zijn leven op den electrischen stoel heeft gelaten, is ongetwijfeld de hooge politiebeambte Belker te New-York geweest, de meest gevreesde tegenstander van de misdadigerswereld, die, om 'n Russischen afperser te pakken te krijgen, zich liet verleiden, om moordenaars tegen hem op te jagen. Toen Belker in 'n open auto naar Sing-Sing gebracht werd, kon menigen agent niet nalaten te salueeren, en zijn graf is bedolven onder kransen en bloemen, waarmee de onderwereld haar geduchten tegenstander eer wilde bewijzen

Moderne Robinsons.

De moderne Robinson onderscheidt zich hierdoor van den held uit den roman van Defoe, dat hij zijn wereldverloren verblijfplaats vrijwillig opzoekt. De beweegredenen mogen zeer zeker verschillend zijn: wetenschappelijke belangen, een diepe afkeer van de menschelijke maatschappij, gewinzucht en overspannen romantiek komen hier in aanmerking.

De drang naar wetenschappelijke onderzoekingen eden b.v. drie leden van de Groenland-expeditie van Wegener, Dr. Simoni en Dr. Sorge, den heelen langen duisteren Poolnacht achtereen in de ijswoestijn van Groenland volhouden. Helaas is Dr. Wegener, die pas weer een onderzoekingstocht naar de Noordpool maakte, daar ook verongelukt, Men heeft niets meer van de laatste expeditie teruggehoord. Hetzelfde deed een jong Engelsch millionairszoon Coutaud die zelfs geheel alleen zonder iedere verbinding met de buitenwereld in een ellendige hut den geheele winter door waarnemingen verrichtte over de metereologische toestanden in het binnenland van Groenland, die voor een toekomstig vliegverkeer in het hooge Noorden van het grootste gewicht zijn,

Van het ijsflige Noorden in de hitte der tropen; In de Roode Zee ligt een eenzaam vulkanisch rotseiland Kamaran.

Onmeedoogend brandt dag in dag uit de zon van den eeuwig lachenden hemel op het boom- en struiklooze zand, waarop zich een paar gebouwen bevinden, die op hutten gelijken en door zwermen muskieten omgeven zijn. Hier woont een kwart dozijn blanken, die zich tot taak gesteld hebben om een onderzoek in te stellen naar den gezondheidstoestand der Mekkagangers, die de Roode Zee passeeren.

Kort geleden voegde zich zelfs een vrouw bij hen, een Engelsche, die het waagde haar verloofde te volgen in deze hel, waaruit zij in de drie eerste jaren absoluut niet meer ontkomen kan.

Een niet minder verschrikkelijke verblijfplaats vormen de z. g. Guanoeilanden, van de kust van Zuid-West-Afrika, een wirwar van lage zwarte rotsklippen die aanhoudend door het schuim der branding worden overspoeld. Hier treft men duizende pinguins aan en hormoranen en andere zeevogels, die met onveranderlijke standvastigheid hun nuttige bezigheid, zooals die door Scheffel reeds bezongen werdt, voorzetten. Buiten deze dierlijke bewoners verblijven op de eilanden ook nog enkele blanken, die voor ellendige honderden guldens per maand in deze hel blijven en den guars verzamelen, die dan alle 4 a 5 maanden door een klein stoomschip, de eenige verbinding met de buitenwereld, afgehaald wordt. Op dezelfde manier krijgen de eilandbewoners ook de noodige levensmiddelen en berichten uit de buitenwereld.

Het zijn niet altijd alleen eilanden waarheen de moderne Robinson zich op de vlucht voor de beschaving terugtrekken. Zoo staat b.v. niet ver van het Ngami-meer in de Kalahari-woestijn, een eenvoudige houten hut. De streek is wegens de koorts en de tsetse-vliegen zeer gevreesd; maar toch heeft juist hier een Engelschman zijn woonplaats opgeslagen en hij wil hier ook zijn leven verder doorbrengen. Hij voorziet in zijn onderhoud door handel te drijven met de inboorlingen, die in deze streek rond zwerven; een blank gezicht krijgt hij in den loop van het jaar slechts eenmaal te zien. Een eenvoudig bed met een muskietennet overspanning, een leege suiker kist als tafel, twee lange zeepkisten als eenige zitgelegenheid, aan den muur 't portret van een gevierde schoonheid uit de Londensche highlife, uit een geillustreerd weekblad geknipt, dat is de inrichting.

Wie kan zeggen, welke tragedie zich achter dit portret verbergt? Van den kluizenaar komt men geen woord te weten. Zelden noemt hij zijn naam en die is, zooals niet verder verzekerd behoeft te worden, nog niet eens zijn waren naam.

Van geheel ander slag daarentegen is de laatste Robinson, de Berlijnsche geneesheer Dr. Ritter, die het leven der grootstad moede, ongeveer twee jaar geleden voorzichtigheidshalve met medeneming van een levensgezelin, zich op een der Galapagos-eilanden terugtrok, om daar in de paradijsachtige omgeving een beschouwend leven te leiden.

Zijn bestaan is beslist meer benijdenswaardig dan dat der overige kluizenaars; intusschen behoort er ook bij hem een niet geringe wilskracht en zelfgenoegzaamheid toe, om van alle gewone comfort, zooals de moderne tijd die biedt, afstand te doen en in nagenoeg totale afzondering voor zich zelf en de natuur te leven.

Postduif en vliegtuig.

Te New-York werd een zekere Michael Cushing ontvoerd, met de mededeeling aan zijn familie, dat hij alleen tegen een flink losgeld weer in vrijheid zou worden gesteld. De manier waarop het losgeld moest worden opgemaakt, was echter nogal origineel. Een broeder van den ontvoerden man kreeg namelijk een telefoontje, meldende dat er in een winkel in een der buitenwijken van New-York een paar postduiven te vinden waren. Wat men had te doen was niets anders dan aan elk der duiven een biljet van 1000 dollar vast te binden en de beestjes vrij te laten.

De broer deed hiervan mededeeling aan de politie, die naar het opgegeven adres ging en daar inderdaad een paar postduiven in een mandje vond. De winkelier wist van niets en kon alleen vertellen, dat de mand hem den dag tevoren door een onbekende was bezorgd met de boodschap dat deze weer zou worden afgehaald. De politie liet nu een der postduiven los, terwijl op hetzelfde oogenblik een politievliegtuig over het huis vloog. Dit zette de postduif na en de bemaning van het vliegtuig hield het dier een half uur lang in het oog, totdat er ineens een heele troep duiven kwam opzetten, waarin de bewuste duif verdween.

De duiven streken neer op het dak van een groot appartementhotel, De plaats van het hotel werd van uit het vliegtuig direct draadloos aan 't hoofdbureau van den politie-vliegdienst opgegeven. Het onderzoek dat men instelde, leidde tot niets. De eigenaar van de duiven, bleek een volkomen achtenswaardig man, die niets met de ontvoering had uit te staan.

Toen werd de tweede duif losgelaten die eveneens door een vliegtuig werd achtervolgd. Dit beestje verloor de politie uit het oog boven een groot kerkhof buiten New-York, waar duizenden witte grafsteenen het onmogelijk maakten de duif nog langer te zien Michael Cushing is intusschen nog steeds niet terecht.

In Duitschland heeft de politie, toen ze voor eenige jaren geleden voor een gelijksoortige achtervolging van postduiven werd gesteld, betere resultaten mogen boeken. Daar had men aan de pooten der postduiven een lint gebonden, zoodat ze goed in het oog konden worden gehouden.

Hoeveel Bijbels bestonden er voor de Reformatie?

Het te Huntington (Indiana) verschijnende katholieke weekblad „Our Sunday Visitor" publiceerde een interessante statistiek. Het oude fabeltje, dat de Bijbel in den voor-reformatietijd aan leeken niet bekend was, tot hij door Luther vertaald werd, is, zooals men weet, reeds lang door vooraanstaande niet-katholieken weerlegd. Van oudsher hebben niet-katholieke studenten den Bijbel uit de voorreformatie bestudeerd. En wel voor een tweevoudige reden. Ten eerste om bij de talrijke doctrinaire disputen binnen hun eigen kerk een vast steunpunt en een richtlijn te vinden in den Katholieken Bijbel der middeleeuwen; ten tweede, om zich over de vertaling door den grooten Hervormer een oordeel te kunnen vormen door een vergelijking met de vroegere. Dat verklaart ook het groote aantal Bijbelvertalingen door Protestantsche theologen.

Alles te zamen genomen bevatten de bibliotheken der heele wereld ongeveer 5400 Bijbels, welke in de jaren tusschen 1450 en 1500 gedrukt werden en wel in 124 verschillende uitgaven. Bijna de helft van dit aantal is in Duitsche bibliotheken te vinden, n.l. 2194, in Frankrijk 660, in Engeland 473, in de Ver. Staten 339, in Italië 268, en 1443 zijn er over verschillende andere landen verspreid. Daarbij komen nog ongeveer duizend exemplaren, welke nog niet in handen van bibliographen zijn. Het Britsch museum te Londen bezit alleen al 180 Bijbels uit de Middeleeuwen. Over de honderd verschillende universiteitsbibliotheken in de Ver. Staten bezitten meer dan één Bijbel uit den tijd rond 1500.

Wat de talen betreft zijn 4509 exemplaren der bovengenoemde 5437 Bijbels Latijnsch, 762 Duitsch, 98 Italiaansch, 49 Boheemsch en 19 Franach. Vóór Luthers tijd werd de Bijbel in 54 Latijnsche, 11 Duitsche, 5 Italiaansche en 1 Spaansche uitgave gedrukt. Er bestaan nog 2343 Latijnsche Bijbels, 503 Duitsche, 48 Italiaansche en 8 bladzijden van den Spaanschen Bijbel. Daarvan heeft er Duitschland 884 Latijnsche, 316 Duitsche en 11 Italiaansche, Frankrijk 323 Latijnsche, 18 Duitsche en 10 Italiaansche; Engeland 220 Latijnsche, 45 Duitsche en 11 Italiaansche, de Ver. Staten 200 Latijnsche, 38 Duitsche, 3 Italiaansche en de 8 bladzijden van den Spaansche.

Zekere mr. Huntington te San Marino (Californië) bezit als particulier de meeste dezer Bijbels, n.l. 62 Latijnsche, 12 Duitsche, 2 Italiaansche en 2 Boheemsche. Daarvan heeft hij het grootste deel de laatste elf jaar gekocht. De tweede grootstste particuliere verzameling is die van Vorst Stolberg — Wernigerode, omvattende 39 Latijnsche en 14 Duitsche Bijbels uit den tijd van 1500. Zooals men weet, zal deze bibliotheek verkocht worden. Het aantal Bijbels, waarvan slechts één uitgave bestaat, bedraagt 43. Van den Strabo-Bijbel, die in 1481 te Straatsburg gedrukt werd, bestaan nog 177 exemplaren, van den Duitschen Neurenberg—Bijbel, uit het jaar 1483, nog 151 exemplaren.

Van den eersten Latijnschen Bijbel in octavo-formaat, welke in 1491 te Basel werd uitgegeven, zijn nog 135 exemplaren bewaard gebleven Weer andere uitgaven zijn heelemaal verloren gegaan.

De beroemdste bijbel uit den tijd van 1500 is de Gutenbergbijbel, waarvan ongeveer 170 exemplaren op papier en 30 op perkament gedrukt werden. Van deze laatste bestaan nog 10 exemplaren. Voor de vervaardiging van deze 30 perkament-bijbels moesten 4800 schapen en kalveren geslacht worden. In totaal bestaan op het oogenblik nog 33 complete bijbels en 12 onvolledige. De Gutenberg-bijbel is sinds 160 jaar het hoogst getaxeerde boek. Het Britsch museum betaalde in 1817 ongeveer 30.000 mark voor een exemplaar. Een Amerikaan kocht in 1884 een exemplaar voor 13750 pond. De reeds genoemde Californiër mr. Huntington betaalde in 1911, 50.000 pond voor zijn exemplaar, zekere Pforzheimer te New-York betaalde in 1922 107.000 pond en de Amerikaansche regeering bemachtigde in September 1930 een exemplaar voor 250.000 pond. Ook na 1500 werden nog zeer veel Bijbels in het Latijn gedrukt. In de jaren van 1500 tot 1517 verschenen in het geheel 45 uitgaven, waarvan er naar schatting nog ongeveer 4000 exemplaren zijn overgebleven. Geen der tijdgenooten van Luther, katholiek noch protestant, had ook, maar eenig denkbeeld van den rijkdom aan Bijbels, welke toen bestond. Conrad Gessner, een volgeling van Zwingli en, die als de beste bibliograaf van zijn tijd bekend stond, kende in 1548 slechts 11 uitgaven uit de jaren 1450—1517. De gemeenschappelijke eeuwenlange arbeid van een groot aantal geleerden was noodig, om bovengenoemde gegevens vast te stellen. En daarmee is het onderzoek nog in geenen deele beëindigd. (K.W.P.)

Bekendmaking.

De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in Curaçao, brengt hierbij ter algemeene kennisse, dat met ingaan van heden tot nadere bekendmaking de Rifwaterbrug wegens reparatien afgesloten zal zijn voor alle verkeer terwijl gedurende dien tijd voor voetgangers daar ter plaatse gelegenheid zal zijn gratis over te varen.

Willemstad, Curaçao, 25 Juni 1931.

De Procureur-Generaal,
Hoofd der Politie v. d.
M. V. Dijk.

2—3